

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.
 Írásokat nem adhatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilvántartás minden garmond sor díjja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 Minden egyes szó után 100 szóig 2 kr.
 Azorfelelül 1 kr.
 Kiemelt, diszkrét s körrel ellátott hirdetésekért természet szerint, minden 1 centiméter után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

A vasárnap megtartásáról.

Mind inkább tapasztalható, hogy a vasárnap meg nem tartása a társadalom minden osztályában általános betegséggé lett, szükséges, hogy e káros következményü visszaéléseiről írjunk. Irjunk pedig nemcsak azért, hogy lapunk be legyen töltve, de hogy az illető — intéző egyének figyelmét erre fordítsuk, s mit nem tesz meg az ember saját jóléte érdekében önkény, törvény által kényszerítessék annak megtételére.

Társadalmi életünkön szegénybéllyeg a vasárnap, a szünnap meg nem tartása. — Az urak dolgoztatnak, a kereskedők üzletükben vannak, az iparosok a műhelyben dolgoznak stb., s így rabolják el a testnek szükséges nyugalomát, és a szellemnek okvetlenül szükséges önképzését.

„Munka után édes a nyugalom” — továbbá — „a rend minden dolgoknak lelke” — e két elvet, e két megingathatlan igazságot az emberek nem igen szeretik megtartani, pedig a józan ész, a helyes gondolkodás erősen követeli. Összevissza zavarják, nyugosznak midőn dolgozni kellene, és munkálkodnak, mikor nyugalomra lenne szükség, s e zürzavarból épül fel kellemetlenségük sokasága, ered erkölcsi és anyagi romlásuk és pusztulásuk. Igen sokan a két tulságba, szélsőségbe esnek. Vagy folytonosan az édes nyugalom senyvesztő karjai között pazarolják el a drága és visszahozhatlan időt, vagy elfelejtve az erkölcsi lényegüket, emberi méltóságukat, folytonos anyagi érdekhajhászattal tulieszítve erejüket, idejekorán lesznek gyengékké, munkaképtelenné. Egyikre teher az élet, a másik siet élni, egyik a siri álom után epedez, a másik felfalni törekszik a nagy világot. — E két szélsőség ártalmas egyaránt, és nem terem soha jó gyümölcsöt, mindkettő végpontja, pusztulás. — Az elsőnél előttünk áll egy ember rom, eléktelenítve a lomhaság undokságaitól, a másikonál előttünk áll egy időelött kidőlt munkás, ki utja közepén ejtje ki kezéből a munkát. — Legokosabb tehát, megtartani a rendet, mely minden előmenetelnek, haladásnak kuforrása. Dolgozzunk egész odaadással, mikor annak ideje és alkalmatossága van, de az elfogyatkozott és munka által kifáradt, kimerült erőt, ne feszítsük túl, hanem a megújulásra, a megfrissülésre fordítsunk időt, a mennyi szükséges.

Ez alkalommal nem az éjszakai mulatókról kívánok szólni, kik a nyugalom kedves perczeit vonják el maguktól, nem is azokról, kik szorgalmas buzgalom folytán későn fekszenek és korán kelnek, hanem szölok azokról, kik nem érik be a hétnek hat napjával, hanem még a hetediket is, mely szünnap, munka szünet ideje, munkára, dologra fordítják, így teszik áldástalanná a fáradságot és sikertelenné a törekvést. Ki kell még azt is jelentenem, hogy én jelenleg a vasárnapot nem vallási szempontból tekintem, hanem úgy nézem, mint polgári intézményt, mely főleg a polgárok érdekét szolgálja, és a társadalmi, nemzeti életet újabb és újabb erővel látja el. Ugy tekintem a vasárnapot, mint oázist a sivatagon, melyen megpihenni és szerezni és elkerülhetlenül szükségesnek

tartja az utas, nehogy a látszólagos előny miatt, összes terveit, kitűzött célját veszélyeztesse.

S én azon meggyőződésben vagyok, hogy ezen munkaszünet napjának megrontását az állam, — ha polgárait szereti és boldogságukat ezélozza, — nem tűrheti, s annak meggátolására minden törvényes eszközt felhasználni köteles. Erre az érdemleges intézkedésre célozom most felhívni a kormány becses figyelmét.

Az ember az állattól sokban különbözik, de ha nem vigyáz magára, s méltóságához mérten nem használja tehetségeit, bizony könnyen lesüllyed annyira, hogy az emberi név ránézve gunynév leend. — Azt már jól tudjuk, hogy senkit az emberek közül ki nem elégít az anyagi boldogság, világi gazdagság, ennél nagyobbra törekszünk, nemesebb, maradandóbb vagyont vágyódunk, és midőn e magasabb élet utján haladunk, midőn az anyagi munka mellett ily szellemi törekvés is van munkakörünkben, örömet éreznünk, s fel-emelő önérzet lángja gyullad keblünkben. — Az életviszonyok és körülmények azt parancsolják, hogy a mindennapi élet szükségleteiről kell gondoskodnunk, a kenyér megszerzésre utal erősen és oly zsarnokilag, mely szerint minden időt sajátjának itél, s egyik ember a földműveléssel, másik az iparral, harmadik a kereskedelemmel stb. kénytelen e zsarnokot szolgálni, s itt csak az anyagi érdek zászóját engedni lobogni. És az ember sokszor elkábulva, megadja magát, és lesz a modern világ rabszolgája, lemond magasabb állásáról, erkölcsi érzetét békóba veri, és csak kenyér, földi kincs, világi vagyon lesznek életfeladatai, s itt tárul fel a széles kapu, hol tömérdek a botlás, hol a gonoszszágnak mosolygó arca van, hol a fukarságnak rózsás ösvénye van, hol a jó érzelem, emberbaráti indulat, becsület, jellem, szánalom, könyörület, segítség, áldozatkészség, szeretet, bizalom, barátság szemétre dobott rongy, piszok. — Ezen az uton lesz az ember a világ szárazmalmát húzó lóvá. — A folytonos anyagi törekvés eltompítja a keblet, berozsdásítja a szívet, mohával takarja be az elmét, a szellemi munkásság, közügy iránti lelkesedés, hazaszeretet, önzetlenség, a világi rabságban nyögő emberismeret, látkörén kívül esik, hallja a szót, de az értelmét nem fogja fel. — És e szomorú állapot okvetlen kell, hogy bekövetkezzék ott, hol nincs szünet, nincs a mindennapiságból kiemelkedés, hol ember és barom napról-napra hordja a terhet, huzza az ígát, ott e vázolt állapot bekövetkezik.

El kell hallgattatni a testnek ezen önkényét, s meg kell adni a léleknek is, a mi a léleké, a test és lélek között fenn kell tartani az egyensúlyt, mert másként hibás, téveszett uton járunk. Ha a test kívánságait teljesítjük egyedül, úgy a főelv a határtalan önzés, önszeretet, vagyonszomj leend, mely pokoli kinokat szór szét.

Hogy mennyire káros hatása az egész társadalomra, nemzetre, ezen materialisticus irány, első látszatra is előttünk, s oly nagy horderejű, hogy az államot alapjában rengeti meg. Mikor Rómában a trón került árverezésre, akkor lett kimondva az óriás nagy állam halálos ítélete, ezt átvihetjük a mos-

tani állapotokra is, hogy midőn valamely államban egyedül a testi örömök az irányadók, — s a szellemi, erkölcsi kívánalmak figyelmen kívül hagyatnak, ott a nap már nem felfelé, a délpont felé tart, de alkonyatra készül. Már pedig, ha folytonos testi munkálkodással foglaljuk el időnkét, úgy erkölcsi képzésre, szellemi művelődésre nem lesz alkalom.

Igy tehát sem észszerűleg, sem célszerűségi szempontból nem helyeselhető a vasárnap megrontása, sőt erkölcsi kötelesség annak meggátolására törekedni, hogy a visszaéléseknek eleje vétessék. — Nézzük meg pár példából közvetlenül, hogy származik a bűn a vasárnap megrontásából.

Nézzük meg csak.

A mint az anyagi körülmények szigorubb gazdálkodást parancsolnak, nem azon módhoz nyulunk, mely a kívánt eredményt adhatná, de jogtalan uton-módon akarjuk a szükséges jövedelmet beszerezni.

A földmives (értve itt úgy a kis, mint a nagy birtokos földtulajdonosokat), vasárnap, ha csak teheti, barmának tart pihenést, de szolgáinak, cselédjeinek, magának nem. Az uraságok is, megelégedkezve az emberi tekintetekről, egész vasárnapokon át dolgoztatnak a szegény cselédekkel, nem törődnek (tiszteltet a kivételeknek) az erőkiméreléssel, hogy a cseléd, a kenyérkereső elnyomorodik, elötök a cseléd olyan mint a citrom, míg van sava, nedve, szorítják, azután eldobják. Lesz a szorgalmas cselédből koldus, vagy kórházi ápolat. Nem engednek a munkásnak szünnapot, a pihenésre sem alkalmat szellemi, erkölcsi igényeinek betöltésére, hanem mint a szerecsen rabszolgatartó gyapcttermelők, zsarnokilag nyomorgatják a munkást. — Azonban ne gondoljuk ám, hogy csak földmiveseknél található fel e sajnos tapasztalat, meg van az, az iparosoknál és más üzletágaknál is stb.

Az iparra rájött a próbáltatás ideje. Pang, nyomva van, és a forgalom igen csökkent, és ennek — oh! fájdalom! a munkások isszák meg a keserű levét. — Kevés bérért dolgoznak, és ép ezért, hogy megélhessenek, kénytelenek naponta 16 órát nehéz dologban tölteni, de még ez sem elég, még a vasárnapokat is kénytelenek kézimunkára fordítani, mert másként — a munkaadó és a közönség önzése miatt — éhen vesznek. — Az ily munka tulhajtásnak természetes következménye az elgyengülés, elerőtlenedés, mely sokszorozza a koldusok, kórházi ápolat, proletárok számát. — Ha pedig belátja a munkás, hogy a szorgalmas munkásság jutalma koplalás, betegség, elnyomorodás, megunja a dolgot, s lesz belőle csavargó, a más tulajdonát nem tisztelő zsebmetsző. — Igy származnak a hűtlen cselédek, a dologkerülő naplopók, a zsványok stb.

Igen is, a szünnap meg nem tartása sok rossznak lesz kezdőjévé, sok bűnnek lesz forrásává.

Felette kívánatos dolog lenne tehát, ha a kormány alkotna egy törvényjavaslatot, melyben kimondatnék, hogy a vasárnapnak reggel 6 órától este 7 óráig teljes munkaszünetnek kell lenni, a kik ez ellen vétének, szigoruan megbüntetendők.

Igaz, hogy van már erre vonatkozó törvény az 1868. LIII. t. cz. 10 §-a, ez azonban az isteni tisztelet meg nem zavarása érdekében van hozva, e törvény miatt még azért templomoktól távol, pusztákon stb., a dolog ép úgy folyik, mint egyéb köznapokon.

Fehérmegye közigazgatási bizottságának is van rendszabálya, hogy vasárnap a község házában szünet legyen, de bizony e szabály nem tartatik meg, mi a hivatalnokoknak nem válik dicséretére. — Ló visitatio, gyűlés, pereskedés egyre folyik. A rendőrség se hederit semmit arra, ha vasárnapokon nyitva vannak a boltok, s a korcsmában zajosan mulatnak. — Egy szóval oda van dobva egészen a gyepelő, hogy legyen rendtelenség.

E nagy bajt társadalmi uton orvosolni nem lehet, mert ily társadalmi törekvések lepattannak azokról, kik embertársaik nyomorra tételén építik gazdagságaikat. Ezek süketek is, vakok is, hol valaki önzésüket ostromozza.

A nemzet nagy zömének érdekében, a szegény föld népének szomorú állapota iránti tekintetből, a munkások iránti erkölcsi kötelességből kívánatos, hogy mielőbb hozassék törvény a vasárnap szigorú megtartására.

Némelyek előtt csekélységnek látszik ez ügy, én előttem azonban igen fontos, és hiszem, hogy hazánk állapotán is segítene, ha e téren „a rend” elve életbe lépven, élővé lehetne.

Vasadi Balogh Lajos.

Az angol velocipéde.

Zmertich honfitársunk a híres velocipedista Londonból Hollandián s Németországon keresztül szakadatlan menetben közelebb fog megérkezni Budapestre. Nem lesz tehát érdektelen e lapok olvasóira, kivált az újhelyi turista egyletre, ha ezen új találmányu velocipédet, melyen az emberi erő tulfeszítése nélkül, — ily roppant utat megtenni lehet — megösmertetem.

Alkalmat vettem magamnak Hydest Vigfull Sheffieldi velocipéd gyáros Budapesti ügynöke Kosztovics L. D. urnál (Béla utca 4. sz.) e jármű megtekintésére s mint e sportban jártas, tapasztalataim alapján mondhatom, hogy annál a tökély már igen meg van közelítve s hogy e gyártmány mint az angol kitarás és leleményesség példánya, bámulatra ragadott.

Honunkban eddig a „Micheaux”-féle párisi velocipédek ösmertettek a legjobbaknak. Hajtásuk mindamellett begyakorlott erőt kívánt s innen van, hogy kivált hazánkban, ahol fiatalságunk — valljuk be fajaink e gyengéjét — a kitarás és nemes vetélkedési verseny ösztönének hiánya miatt a legelső akadálytól visszariad, e sport számos követelőkre nem talált. Angliában az nem így van. Ott a sport bármely neme rögtöni társulás utján clubbok által karoltatik fel s az apák nem dédelgetve fiaikat puha párnák között, de bennük a nemes becsvágy felébresztésével serkentve küldik a verseny küzdterére, jól tudván azt, hogy a férfiúi erő kigyakorlásával a lélek

nemesedése lépést tart s ha a test önerejét ösmerni tanulta, önmagát vezetni képes, az egyén jellemében ez az önállóságot, önérzetet, haladási ösztönt fejleszti ki.

Az angolok tehát a velocipéd tökéletesítésén törték fejüket s legujabban oly eredményeket értek el, hogy a fentvezett gyár 300 munkásával a szükségletnek meg nem felelhetvén egy 500 munkást befogadni képes újabb gyárműhely van most épülőben. A „Times” világlap közelebbi számában írja, hogy Londonban a sétányon naponta 2—3000 velocipedista jelen meg a nélkül, hogy összeütődések lennének.

Az új jármű az egy kerék theorijára van alapítva, hogy azon surlódás elvonása által, melyet a második kerék a földre, gyakorol könnyebb haladás éressék el. Mint tudjuk a Micheaux-féle velocipednél az első nagy kereket nyomon követte a második kisebb kerek, melyeket egy rugany hidalt át, ellátva az ülőnyereggel. A lovas tehát — ha ugyan alkalmas kifejezés hiányában szabad e kitélt használni, — a két kerekre egyforma súlylady nehezdvén, mindkét keréknek le kellett küzdeni azon akadályokat, melyek utközben elé kerültek. Az új találmány segített a bajon. Lovasát az első kerék tetejére ülteti s ezen szerencsés eszme által mindannyi akadályt egyszerre távolítja el. Az első nagy kerek után van ugyan egy második piczi kis kerek, de csak azon alá rendelt szerepre kárhóztatva, hogy a lovas súlyának hátra dülését támogassa. A lovas magát csupán az első kerék hordja. Továbbá az által, hogy a lovas a kerék tetejére került s a porból magasabb régiókba emelkedett, azon sokat találgatott problema is meg van oldva, mikép lehessen a velocipéd gyorsaságát fokozni. Most ugyanis oly magasságu kerék alkalmazható, amilyet a lovas lábszárnak hossza csak megenged.

A lábának ugyanis a tengely középpontjánál csak 6—8 hüvelykkel szükség lejjebb érniök, hogy a hajtó emeltyü körforgását vezethessék. Képzelnünk tehát egy 55—60 hüvelyk átmérőjü kereket, amely egy jó növésü embernek nyakig ér s megbirálhatjuk a sebességet, mely ily nagy keréknek csak nyugodt forgatása által is elérhetik. A hajtásra megkívántató erő is szerfelett devalválódott. Az eddigi rendszer szerint ugyanis a lovas a két kerék között ülve, lábát az első kerék tengelyén, azt mintegy előre tolva mozgatta. Ezáltal ellentétes erők küzdése állott elő, mert a láb izmainak a hajtásnál le kellett birkózni azon erőt is, amelyet a test súlyának visszafelé tólása s a kormányrud tartása kívánt. Most pedig a tetőn ülő egyén testének teljes súlyával taposva működik, erejét nem forgácsolja el, de nagyobb erőt is fejthetvén ki, ezáltal az emeltyü karját rövidíteni lehetett, — mely ismét a hajtás szépségét, nyugodtságát mozdítá elő, mert a lábak lassu kis kör leiró mozgásával rendkívüli sebesség érhető el. — Zmertich amint értesültem, átlag naponként 16 német mértföldet hagy hátra. Képzelnünk tehát, ahol az erő megtakarítására szükség nincs, hova fokozható a gyorsaság. Jó uton — milyennel fájdalom Zemplénben, de csak is ott — nem dicsekedhetünk — 15 perc alatt 4000 öl sebességet lehet kifejtteni. — Nem egy sportkedvelő vitte

*) Képzelem Vandruska Antal barátom lelkesedését, ha ily egyszerű megoldást fogja látni azon nehézségeknek, melyek elhárításán ő évekig törte fejét, míg költségeinek sikerét nem látván, az ezermesterség dícsvágyáról lemondani kénytelen volt.

Míg ott vagyok, ott mulatok nálad,
Míg le tudom bilincselni vágyad,
Míg ölembe hajtod fejcskédet:
Addig tudlak, tartalak csak
Magaménak téged.

Elmegyek én, elbujdosom messze...
Új szeretőt akár mennyit lész te.
Nagy a falu, még nagyobb határa.
Távozásom bujdosásom
Be sok legény várja!
Ne sirj, ne sirj, fojtsd a könyüt vissza...
Ne pazarold... hej! mert drága kincs a'
Hátha egykor még szükségét látod!...
S nem lesz mivel megsiratni
Boldogtalanságod!

Borúth.

A „Bodrog” partján.

(Halász-tárca.)

Legelőször is három dolog figyelemre méltatására kérek minden olvasómat s nem olvasómat. Most, a midőn nem-halász létemre egy halász-tárca összetakolására ugrasztottam a „Bodrog”-partján, sült hal illat, karmín-piros rácz-ürmös villanyozó ereje, távol dübörgő menydörgés riogatása, szélnek is beillő szellő legyezgetése, két pár apró láb édes terhe alatt moşolygó kis fejét meghajtott „nefelejt” csoportok szinpompája által neki mámorosodott agyamat: tessék meghinni, teljességgel nem volna csudálatra méltó, ha valami záporosórról írnék tárczát; mert nyomtatékosan legyen mondva — pompásan esik. — Ez volna az első megjegyezni való. Második: hogy méltóztassék az én csekély (uri, nem-uri: az mindegy) személyemet jóra való

Angliában annyira, hogy napkelteitől napszállatig 106 angol mértföldet irt le, ami körülbelül 26 mértföldet tesz. A velocipéd szerkezete tiszta aczélból van. Keréküllök helyett aczélrótok alkalmazvák s minden egyes rész szétszedhető, hogy az előállható fogyatkozások a gyárból legyenek kipótolhatók. S e kipótlás is a csavarrendszerre van alapítva, hogy így maga a sportman legyen képes minden mesterember segélye nélkül a törött rész kicserélésére. A tengelyek is egész más szerkezetűek, mely szerkezet mellett annak kitérődése lehetetlen, míg a régi rendszernél folyton annak szoritgatásával volt a hosszú utra kelt sportkedvelő elfoglalva. — Igen leleményes szerkezet van kitálva a jármű magassága miatt a felhágásra, mert tudni kell, hogy ennek haladásközben kell megtörténni. Ennek leírását azonban csak szakértők értenék meg, azzal tehát az olvasót nem untatom.

A velocipéd-járas a külső látszat ellenére — a legkönnyeben elsajátítható sportok közé tartozik. Egy és ugyanazon elméleten alapszik az, mint az ember járasa. S innen van, hogy míg a lovas, uszás, vívás, tornászat tökéletességre vitele az egyén nehéz tusájába kerül, a velocipéden való járas nem ritkán egyetlen óra alatt s átlag négy-öt napon át egy-egy órai gyakorlat után elsajátítható. Mert a haladó erő az emberi test egyensúlyu alkotása folytán egyik mint másik oldalról egyformán támogatatik s épen azért azon egyensúlyt tartani, — mint sokan képzelik — nem kell, mert az egyensúlyt már testünk tartásánál megszoktuk. S amint az ember fél lábra állva sem esik el, míg egyensúlyban van, épen így a velocipedes hamar elsajátítja azon kevés gyakorlatot, melyet teste egyensúlyának a velociped szerkezetéhez való alkalmazásánál elérnie kell.

Elég most erről ennyi. Hazamenetem után szóval is terjeszteni fogom az ígét a turista-egylet tagjai között, hogy ők, kik a sport gyakorlásának nemes szenvedélyét a magashegyi kirándulásnál nem kevés tüntetéssel mutatták be, idegeik edzésére, kitartásuk fokozására e téren is alkalmat vegyenek és ezen igen csekély kiadással járó de annál több élvezetet nyújtó sportot magasabb czéljai mellett, kisvárosi közéletünk élénkítésére meghonosítsák.

Budapesten, 1880 jun. 24-én.

Lácay László.

Levelezés.

Sátoralja-Ujhely. 1880. június 25-én.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Soha sem szerettem a lapokban csillogni, jelenleg sem az irói szíveteg bánt, mert hivatalomban annyi a teendőm, hogy hiuságra nem marad időm. Oly szerénytelen sem vagyok, hogy irói tehetséggel magamnak hizelkedve iródommal a világ előtt tünedkenni kívánnék, de még is néha fordul elő oly dolog, melyben indittatva látom magamat hitközségem vagy felekezetem érdekében, érdemben vágó szavakat, — ha népszerűleg is — közzétenni. Ha sziveskednék t. szerkesztő ur annak időnkint becses lapjában tért engedni, köszönettel fogadnám.

Jelenleg következő a tény:

S.-a.-ujhelyi lakos Löw Jakab H. ur a Porosz honban Lyck városában megjelenő „Hamagid” czimü világi lapban héber nyelven egy cikket közöl, mely egy városunkban előfordult igen érdekes és jeles eseményről szól, azt, a dolog érdeménél fogva helyén látom magyarul

házasulandó fiatal embernek képzeln; mert feleséges embernek, olyan tárca iráshoz, melyben a „szép nem”-ből is szerepelnek, nincsen privilégiuma.

Harmadszor: kérem jól megjegyezni, hogy a mik tollam hegéről a papirosra s erről meg a „Zemplén” hasábjára betűk alakjában kiszökkennek: mind megannyi megtörtént szent igazságok, legfeljebb a „poetika licenzia”-nak tudható be, ha néha-néha „elvetem a súlykot.”

Pfuj! de unalmas! kiálthat fel a kevés közül egy valamelyik szép olvasónóm.

Engedelmet kérek, muszáj volt ezt mind elmondani; mert egy „hübele Balázs” módjára nem ronthattam neki.

Denique: a nap kegyetlenül éget, majd hogy meg nem perzseli a világot; az ember akaratlanul a mithologiai Phaetonnra gondol s azt kérdezi magában: vajjon nem hullott-e valami, a mennyországból kipottyanat kóbor lélek a nap szekerébe s nem-e ez bomlott neki a nap lovaival?

Tudná a jó ég, ez-e az oka, vagy, hogy nők vannak a közelben, elég az hozzá, hogy kegyetlenül meleg van.

De azért a „sportman”-eket vissza nem riasztja, holmi hitvány napsugár. S nemes, nemzetes és vitélző L. falu hányt-vetett házai közt a „tyukszem” készítő utcában három, mond: három kocsi zörög végig, vivén egyre-másra mintegy 15 egyéni a him — s kettőt a nőnemből. A két szám — egymáshoz meglehetősen mostoha viszonyban áll; de hát azt mondja a nóta, hogy „a hol szép lányt látok oda betérek, a hol jó bort mérnek, oda sietek” ekként majd csak kiegészíti itt is a leányt az ital.

Hiszik, nem hiszik: tény, hogy az asszo-

TÁRCA.

Dalaimból.

IV.

Vasárnap van... a csárdába
Foly a mulatság javába...
Faluvégi csárda előtt
Elfogják az arramenőt.

Ha czimbora: leitatják,
Ha szép leány: megforgatják;
Ha menyecske: öibe veszik...
Ki parancsol most önekik?!...

Alkonyodik... jön az este.
Haza siet lány, menyecske...
De nem megy a legény haza...
Most kezdődik csak a java.

Szól a banda... csaplár bort hoz...
Egyik, másik nyul a bothoz...
Régi boszu felébred — és
Készen van a verekedés.

Verekedés?... hej! több ennél,
Több holmi kis ütközetnél...
Zsidó, cigány szaladása...
Jeruzsálem pusztulása.

V.

Hajtogatja a szél a virágot...
Jól ismerem a te csalfaságod.
Nem szeretted egy perczig se' hiven...
Haszontalan játékszer csak
Neked az én szívem.

közzétenni adni. Miut mérges vi...
telve nyel...
gyüület n...
zsidóüldöz...
sege a vil...
kődő izra...
rangu ker...
vet, józa...
elő, világl...
nemes er...
legkissebb...
és gyözü...
talan elsz...
tes lépése...
jobb utra...
érzéketlen...
ságnak a...
kösítve m...
Eze...
néhai fot...
nagysága...
nunkban...
miután t...
városunk...
begyülvén...
országihir...
sóság fot...
választott...
ki a bibli...
csülni sz...
miért becs...
izraelita...
jukul és...
onnan tá...
zésével s...
ség ájta...
megjelent...
áldását...
érzékeny...
kedves g...
elérzékül...
utánna (a...
goztatva...
félő a v...
fénye, elt...
volt am...
fogadásár...
viselősége...
köztök az...
képviselős...
és örömi...
lelkész...
első hivat...
híntőra ül...
gatta s n...
és fontos...
együtt id...
másnak b...
szives ü...
hiveiket...
vallása s...
ismeretéb...
mi főrab...
szent és...
hátra, al...
látogatás...
tisztvársá...
leteken...
és tanusi

nyoktól...
miért! T...
szeret, (p...
én szeret...
abszurdum...
olyan te...
tapló a...
mondani...
kérem, b...
nemcsak...
hozzá, h...
még is a...
gondoltá...
szótalan...
magamén...
sárka rib...
alatt maj...
a ribizlis...
után cs...
ben tünte...
Az...
érkezett...
Utközbe...
nem tört...
pertainens...
ménye...
a nyaká...
némelyik...
hölgyem...
lehelni s...
nokát, h...
tam eny...
ezek is...
tartják,

közzéadni, igyekezve szavait lehető hiven visszaadni. Miután az új néven nevezett, de rég ösmert mérges vipera bűv üregéből kimászva, irigységgel telve nyelvénél mérge szétfeccskendezése által a gyűlölet magvát elvetni és haszonleséssel párosult zsidóüldözést aratni áhit, annál inkább kötele-sége a világ minden részében szét szórva elős-közdő izrael népének mindazon előkelő és főbb rangu kereszténynek nevét, ki irántuk rokonszen-vet, józan gondolkodást és jó indulatot tüntet elő, világhírré tenni, hogy mindenki tanulja annak nemes erényét szeretni, ellenségeink pedig lássák legkisebb jóért is háladosok tudunk lenni és és győződjenek meg arról, hogy mi velünk tett talán elszégyenülve megbánják kezdett gyűlöle-tes lépéseiket és annak nemes indulatát követve, jobb utra fordulnak, tartva attól, hogy netalán érzéketlen gyűlöletüket leleplezve a nyilvános-ságnak át adjuk és az a világtörténetében örök-sítve megbélyegzésül fog allani. Adjunk példát!

Ezelőtt egy évvel halt el városunk főpapja, néhai főisztelendő Füzeséry Sándor apát ur ő nagysága, ki mint országgyűlési követ is ho-nunkban ösmerve volt, — béke hamvaira — és miután teste a földbe, lelke az égbe visszatért, városunk képviselősege új pap választásra egy-begyűlvén, e szent hivatásra egyhangulag az országírú jeles és hirneves tolcsvai főpapot nagy-ságos főisztelendő Prámer Alajos apát urat választotta. Ez az a ritka katolikus lelkész, ki a biblia ősnépét az izraelita felekezetet be-csülni szeretni és atyailag pártfogolni tudja, a miért becsülte tisztelte és igazán szerette őt a tolcsvai izraelita hitközség minden tagja, pártfogó aty-jukul és vezérfényökül tekintette és a ki midőn onnan távozni akart, az ottani Rabbi beleegye-zésével szombat napján, mikor az egész hitköz-ség ájtatos imára összegyűlt a zsinagógában megjelent, az oltári emelvényre lépett, papi áldását mindnyájokra többször ismételve igen érzékenyen és szeretetteljes szavakban, mint atya kedves gyermekeitől búcsuzott. Az egész község elérzékenyülve könyvelt szemekkel vált el tőle, utánna (a midrásból) a szent ige szavait han-goztatva, „ha az ájtatos, jámbor és kegyes isten-fő a városból elmegy, elhalványul a város fénye, eltűnik disze, elmúlik dicsősége.“ Ellenben volt ám öröm és lelkesülés városunkban. Disz fogadására elébe ment a város teljes számu kép-viselősege, nagyjai, előkelői, tiszteletes aggjai, köztök az izraelita hitközségünk előjárósága és képviselősege, kik szintén ünnepélyes tisztelettel és örömmel fogadták és üdvözölték a nemes lelkész, ki alig, hogy megpihent egy keveset első hivatalos teendői után, diszöltönyét felöltve hintóraült és hitközségünk főabbjait meglátogatta s nála hosszabb ideig tartott tudományos és fontos beszélgetésben bizalmas és barátságos együtt időzés után kölcsönös kézzorítással egy-másnak bizalmas barátságát és egyetértést ígérve, szíves üdvözlések közt azzal vált el tőle, hogy hűveiket együttesen az igaz hitben, mindenki vallása szerint, egy atya, egy isten, egy teremtő ismeretében hitbuzgalommal fogják vezetni. De a mi főabbink is, ki e honbeli régiebb hirneves szent és bölcs rabiktól származik — nem maradt hátra, alig egy pár nap múlva a megtisztelő látogatását viszonzta, személyesen tisztelgett tisztársánál — ezzel bebizonyította minden előíté-leteken túllépett, a korszellembeni előhaladását és tanúsította, miként az élet feladat illő megfajt-

nyoktól rettenetesen félek. Tudja a fránya, hogy miért! Talán attól tartok, hogy valamelyik belém szeret, (pedig ez végtelenül gyarló idea) vagy hogy én szeretek belé valamelyikbe (pedig ez meg merő abszurdum; mert az én szívem a friss szerelemre olyan természetű már ez idő szerint, mint a rozszapló a szikra felfogására). Ugye furcsa ilyet mondani egy házassulandó fiatal embernek? Jah, kérem, blazirt vagyok! Így divat a mai világban, nemcsak a férfiaknál, de még a nőknél is. Elég az hozzá, hogy mód nélkül félek a „szép nem“-től s még is a két nővel jutottam szemközt. Tudom, elgondolták magokban, hogy megverték őket az isten szótalan lovagjokkal; de egyben mégis kitétem magamért: legalább gondját viseltem annak a kosárka ribizli-maradványnak, melynek óriás sulyja alatt majd eltört karom, míg aztán szép csendesén a ribizliszemecskék a szamócza-ajakkal egymás után csokolódnai kezdettek, majd valzer lépésekben tüntek el egy szebb világgrészebe.

Az óriás tölgyfák árnyában szerenssésem el-érkezett a kis társaság a Bodrog iszapos partjára. Utközben semmi világraszóló szerencsétlenség nem történt; legfeljebb egy egy lehajló ág impertinenskedett itt ott s ennek az lett következménye, hogy az ember feje megmaradt ugyan a nyakán, de a kalap a fejről kerekelt oldott; némelyiknek meg guszta támara az én két hölgyem ajakáról csókot lopni, arczára csókot lehelni s a maga módja szerint csattantott olya-nokat, hogy legalább is jókora vörös csikót vártam enyelgésétől. Ostoba galylyak! bizony még ezek is érzik a mai civilizált kor hatását s azt tartják, hogy jól esik a csók, jól kivált — lopva!

(Vége köv.)

sét érti, mert másként alig lehetne képes hitkor-mányosi hajóját a s.-a.-ujhelyi izraelita nagy hitközség életfolyamának erős vizén, a Chasidismus (szenteskedés) szirti a neologismus szik-lái közt oly békével vezetni és oly nyugalommal kormányozni. — Vajha lenne már bölcs vezetése alatt Ujhely városa az igaz hit s tudomány helye, az egység, békesség és testvériség lakása, hogy benne szefárd és aschkenáz együttesen minden pártoskodás és különködés nélkül hit-buzgósággal dicsérje az urat. Düljön el minden válaszfal, szent béke és igazság legyen jelszavunk mindörökké.

Némethy Menyhért,
hitk. jegyző.

A női ipartanoda.

A női ipartanoda felállítására körül megindult mozgalom, mit Viczmány Ödön ur, a házi ipar-egylet itteni elnöke, Langh Nándor, Hornyay Kálmán, Jelenek Ádám, Kretovics József, Lövy Adolf, Szöllösy Sándor, Bánóczy Kálmán, Sugár József és Matterny József egyleti tagok buzgólkodásának köszönhetünk, ma már teljes siker koronázza, minthogy ezen urak a felszerelésre szükséges szervezeti tőkét aláírások beszerzésével biztosították, s eddig 112 lelkes pártoló tagot nyertek meg, kik e szép eszmét anyagi és szellemi támogatásban részesítendik, s hisszük hogy még igen sokan fognak igyekezni a csekély áldozat-okkal járó pártolók soraiba lépni, mit annál melegebben ajánlunk mi is, minthogy az 5 firt pártoló tagsági díj részletekben is fizethető, s így senkinek nem leendő nehéz e szép eszmeért áldozni.

Az eddig történeteket következőkben regisztráljuk: A pártoló tagok alakuló gyűlése f. évi júniushó 20-án ment végbe a megyeház termében, s a számo-san megjelent hölgyek legelsőbbben is egy 12 rendes és 6 póttagból álló bizottságot választottak, kiknek feladatuk a felügyelet, felszerelés beszerzése és beiratások fogantatásait. A választmány következő betűsoros hölgyekből áll: Dokus Józsefné, ifj. Farkas Lajosné, Hornyay Ferenczné, Jelenek Ádámné, Kun Frigyesné, Lácay Elekné, Liszy Edéné, Matulay Eteléné, Mezössy Menyhértné, Vályi Istvánné, Viczmány Ödönné, Wurda Józsefné, Balogh Károlyné, Hunyor Sándorné, Schön Izidorné, Szánky Árpádné, Szöllösy Gyuláné és Teich Zsigmondné.

A június 23-án tartott választmányi ülésben elhatározatott, hogy a női ipartanoda július 19-én veszi kezdetét — s a beiratások teljesítésére Hornyay Ferenczné önga kérvény fel — a beiratások nálla naponként d. u. 2—4 óráig történnek.

A női ipartanodába csak is a 14 évet meghaladottak vétetnek fel havonkénti 50 kr. tandíjnak fizetése mellett — mely legalább is 3 óra kötelező — a beiratások 1 firt beiratási díj fizetendő.

Ugyancsak ezen ülés határozata folytán felkérte Matulay Eteléné önga, hogy a zárda épületben erre szükséges helyiségek átengedése iránt a lépéseket tenni meg s hogy a női ipartanoda csekély áldozat mellett fogja kapni a helyiségeket annál bizto-sabb, minthogy e tekintetben már ígéretek is tör-téntek. A felszerelés beszerzése Hornyay Ferenczné, ifj. Farkas Lajosné és Jelenek Ádámné bizottsági tagokra bízottak, az első havi felügyeletet ifj. Farkas Lajosné, Jelenek Ádámné és Hunyor Sándorné öngaik teljesítendik.

A tanműhely programja a ministeri biztos ur és a 12 tagu bizottság által együttesen fog meg-állapítani — s az ünnepélyes megnyitás — midőn már egyes női munkák is kilesznek szemlére állítva október 2-án lesz.

A tanítást mindennemű női munkákban Mat-terny Mária kisasszony fogja teljesíteni ki a házi ipar pozsonyi tanműhelyén oly kitünő sikerrel sajá-tította el mind azt, mit a mai kor szelleme a nők munkakörétől megkiván.

Figyelmeztetjük még, ugy a város, mint vidéki nőket, — ne mulasszák el a kiálkozó jó alkalmat — s igyekezzenek elsajátítani a nők teendőit, — mert már a mai kor jelszava a munkát nem szé-gyelni, de becsülni.

Ezzel kapcsolatosan még azt is szeretnők tudni, — vajlon az inségesek érdekében működött hölgyek részesültek e a hatóság, vagy város előjárósága részéről előismerésben? vagy csak feledjük a multakat azon jelszóval, hogy a jó tett köszönetre nem vár!

Különfélék.

A homonnai tüzvész által károsodottak föl-segélésére városunk lelkes nőközönsége részéről, nyomban a lesújtó hír vétele után, szép eredmény-hez jutott mozgalom indult meg. Hölgyeink, kik már annyi alkalmossal bebizonyították nemtői hiva-tásukat, azt, hogy ők nemcsak hölgyek, de fenkölt lelkü honleányok is; házról-házra járva szerezgeték össze a közrészvételnek garasait, forintjait. Tudunkkal ez ideig oly szép összeg gyűlt együvé, mely mint első és gyors segély az összeg kétszeresével ér föl. Midőn ezen, az emberbaráti könyörülő részvét szép cselekményét regisztráljuk, méltó in-dignációval rójuk meg egy az előbbkelő osztály és ranghoz tartozó specis azon hányavetését, mely-lyel a nála megjelent kéregetők két lelkes képvi-selőjét rút gorombasággal fogadva utasította vissza. Az ilyen modor uram nálunk, ilyen alkalmakkor nem szokás, de egyáltalán véve sem járja. Most

még kedvezünk a névnek, de eleve kijelentjük: ex ore iudicamus te.

Krecsányi Ignác szintársulata, mint legközelebbi számunkban is említettük volt, Eperjesről Ungvárra tette át Thália templomát. Az ungváriak lelkesülének ugyan a fényes előadásokon s lelkesülnek is, de ami a társulat szereplési existenz-tájának egyik fő kelléke lenne, nem oly számban, mely a dicsőség és megélhetés föltételeibe helyes arányokat hozna be. Ezért van, hogy a nagy társulat, melynek igényei is nagyobbak, a látogatók gyéribb soraiból nem igen remélheti ottan való huzamosb maradhatásához a kellő garantíát. Így tehát nagyon valószínű, hogy az igazgató, hacsak az ungvári helyzet nem javul, előbb, mint remél-tük szerencsétlenül fog beünnöket látogatása és tartósabb ittmaradásával. Azonban az ungvári tér-hódításnak is merült már föl, egy előre nem lát-hatott akadálya; s ez az, hogy Krecsányi igazgató nyári szünetkoré az itthelyi tornacsarnokot szándé-kozott a közönség kényelmeért Thália oltár-helyéül kibérelni és ehhez illőleg átalakítani. Most azonban a körülmények ugy hozták magukkal, hogy a fen-tetbi célra nagyon applikabilis helyiséget a torna-póttanfolyamra behívandó néptanítók veendő igény-be. Ha ez összeütközésből eredő nehézségek elhá-ríthatók nem lesznek — amit csak sajnálnunk lehetne — akkor a „Vörös ökr“ állóját fogja az igazgató nyári szünetkorul kiépíttetni. Szóval a színi évad kellemesnek ígérkezik, s hisszük, hogy a nagy közönség tehetségéhez mérten nem fog fukarkodni a hazafiság és saját jól felfogott érde-keben, pártfogóságával.

Vettük a zempléni egyetemi ifjusági egyesület f. évi július 10-iki táncszestélyére szóló csinos és díszes meghívóját — s nem mulasztjuk el — néze-tünket az egyetéről nyilvánítani, melynek tagjai a mai mulatni szerető fiatalsággal ellentétesen min-denkor azon célt tartották szem előtt, — hogy a magyar ifjaknak van leginkább szükségök a tanu-lásra — s egyetőkben az önképzés tekintetéből számtalan felolvasást — s vitatkozást tartottak, ezen feladatoknak ekként kívántak megfelelni, — midőn tehát előismerésünknek röviden kifejezést ad-tunk — tettük azért, hogy mindenki igyekezzék e mulatságban részt venni — s közvetve az egyet nemes feladatát anyagilag is támogatni, — hisszük, hogy az alább következő meghívón látható rendezők a mulatságot eléggé biztosítják. — A „zempléni egyet. ifj. egyesülete“ alaptökéjének gyarapítására a s.-a.-ujhelyi megyeház nagytermében f. évi júliushó 10-én zártkörű táncszestélyt rendez. Kezdeté 9 óra-kor. Személyjegy 1 firt 50 kr. Családjegy 3 személy-től kezdve személyenként 1 firt. Jegyek csak a meghívó előmutatása mellett válthatók Szentgyörgyi Vilmos urnál és este a pénztárnál. Felülfizetések a jótékony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtat-nak és hirlapilag fognak nyugtáztatni.

Folyó hó 24-én a délelőtti órákban, nagy-számu érdeklődők és szülők jelenlétében folytak le Vágó Gyuláné magánjellegű leánynevelőjében a vizsgálatok, Nemes Lajos kir. tanfelügyelő ur vezetése mellett; a kedvező eredmény minden jelen-lévőt meggyőzött a követett tanterv helyességéről, a szakavatott vezetésről. A tananyag azon tudománnyokkal volt tapintatosan összeállítva, melyek a nőképzés és társadalmi műveltség első tényezői, alapfeltételei s a gyakorlati élet kívánalmainak is megfelelnek. Nem az értelmetlen magolás volt itt a cél, mint legtöbb nevelésben, hol a fejletlen elme által felnem fogható, megnem emészthető dolgoknak egész halmazát tanítják be szajkómódra; hanem, hogy az elsajátított anyagot teljesen meg-értsék, elsajátítsák; helyesnek találtuk azt is, hogy az elméleti oktatás párhuzamba haladt a gyakorlatival, mert teljes siker csak a két tanításmód egyesítése által érhető el. Meglepő volt az össze-vágó, egészen ütenyre szóló ének is, mely a közön-ség elismerését méltán kiérdemelte. Nemes tanfel-ügyelő ur bizonyára a jelenlévők ajkáról leste el a szót, midőn emelkedett hangú bezáróbeszédében megelégedését fejezte ki a vizsga eredménye felett s a leányok zsenge korát figyelembe véve, midőn a tanítás még sokkal fáradságosabb, mint a későbbi években, nagy elismerés illeti az intézet-tulajdonos-néját és férjét, ki a fáradságban és buzgó vezetés-ben szintén osztozott. Vágó Gyuláné leánynevelője oly intézetnek bizonyult, mely megérdemli és el is várhatja méltán a nagyközönség támogatását.

Halálozás. Nyomarkay Bertalan, h. ügyvédet, a jobb sorsra érdemes és az élet virágos szakában korán elhunyt ifju férfit f. hó 23-án d. u. adtuk át az egyenlőség és béke zselid hazájának, a csendes temetőnek. A megboldogultban kartársai egy ritka talentomos jogászt, barátai a példás jellemű és vig kedélyű czimborát, tisztelői a derék és jeles hivatottságu társadalmi egyúnt gyászolják. De leg-mélyebb gyászt és legsúlyosabb csapást viselnek szülői, testvérei, kik benne a gyöngéden szerető fiút, illetve testvért veszítették el végre és örökre. Végre és örökre mondjuk, mert szerencsétlen bará-tunk, már közel egy óva óta kedélybeteg — élő-halott volt. Enyhítse a mélyen szomorodott szülők, testvérek, rokonok szívfüjdalmát annak a közrészvét-nek látása, mely a végső tiszteletadás alkalmakor a megboldogult iránt oly imposzsan nyilatkozott.

Felelős szerkesztő s kiadó laptulajdonos
BORÚTHELEMÉR.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁS RÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotászeinek szerencsés összetétele, — kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomor nyákhártyának hurutos bántalmánál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy-, stb. vizektől különbözik, csekélyebb szén-sav tartalmánál fogva s azért vérzések lehetőségénél vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szén-savanyú dúsabb vizek fölött előnyös bir.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmánál oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Gishühli-, Gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navrátil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légsző- és hörgőbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorbaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége, tődök, gyomor, vizező-szervek idült hurutját, szintugy oszlatja, mint a Seltersi-, Gleichenbergi, Gishühli. Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák s hogy sem bevéve. sem belélegve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlódást.

Dr. Kéty Károly egyetemi tanár. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam. Seltersi-, Gleichenbergi, Gishühli vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnyös bir.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos. Légző-, emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmánál bátran versenyes a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásában teljesen azonos a Seltersi-, Gishühli- és Vichy vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánló a lélegző és emésztő-szervek kóralapotainál. Hamisítások és szándékos félrevezetések elkerülése tekintetéből kérjük a tekintetes orvosi kart, úgy a t. cz. közönséget, hogy az eddig használt „Luhí“ név mellőzésével ezentul csak a „Margit forrás“ elnevezést használják.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

11-12

Dr. Karlovszky utódai

„Margit“ gyógyforrás igazgatósága.

Haszonbéri hirdetés.

Szabolcsmegye, Vasmegeyer községében a kemecsei indóháztól $\frac{3}{4}$ órányira, özvegy Vecsey Oláh Károlyné és gyermekei tulajdonát képező 2900 holdat meghaladó tagosított földbirtok belső uri-lakkal és a tagban terjedelmes tanya és gazdasági épületekkel, regale joggal együtt 1882. évi január 1-től hat esetleg 9 évre haszonbérbe adandó, mint járuléka 120 hold őszi buza, 280 hold rozs és 80 hold repce vetés, ugy 80 katas. holdra dohánytermesztési engedély megyen által, 1881. évben az őszi munkálatokat már a haszonbérbe végeztesetheti. A haszonbéri feltételek Tokajban alólírot. nál és Budapesten a birtokos urnónél (Dorottya utca 1-ső szám) megtekinthetők.

Komáromy Ferencz,
ügyvéd.

2-3

Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi takarékpénztár

f. év júliushó 4-én d. u. 4 órakor saját helyiségében

2-dik rendkívüli közgyűlést

tartand, melyre a t. részvényesek oly megjegyzéssel hivatnak meg, miként a megjelenők számára való tekintet nélkül érvényes határozatot hozandnak.

Tárgy: a nyugdíjalap egy részének a tartalék alaphoz csatolása folytán az alapszabályok 11-ik módosítása.

Sátoralja-Ujhely, 1880. júniushó 20-án.

1-2

Az elnökség.

A t. gazdaközönséghez.

Magyar-Francia biztosító-részvénytársaság

(alaptőke 8 millió arany forint teljesen befizetve négy millió forint aranyban.)

A magyar-francia biztosító részvénytársaság alólírt főügynöksége felhívja a tisztelt gazdaközönséget, takarmány és szalmásélet készletei tüze elleni biztosítására. A társulat

olcsóság tekintetében szalmás gabna és takarmány biztosítási díjai megszábasánál ép ugy igyekezett a t. gazdaközönség érdekeit méltányolni, mint azt jégbiztosítási díjszabásánál igazolta.

Jelentékeny biztosításoknál a gazdák az olcsó díjazáson kívül még másnemű kedvezmények és díjengedményekben is részesítettnek.

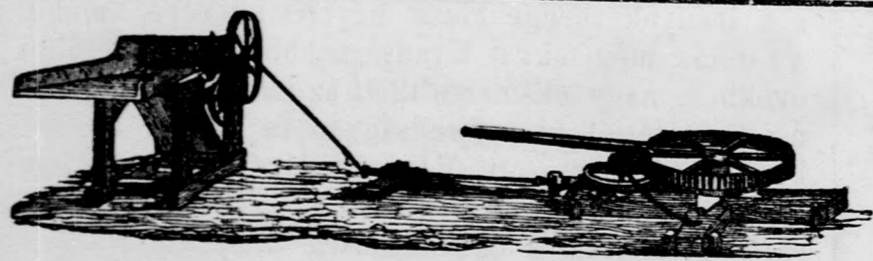
A biztosítás az illető kötvény lejártáig a cséplés után, tehát a szemek ráktárba lett elhelyezése után is érvényben marad, anélkül, hogy az áthelyezést külön bejelenteni kellene.

Biztosításokat elfogad s bővebb felvilágosítást ad:

A magyar-francia biztosító-részvénytársaság ujhelyi főügynöksége:

LÖVY ADOLF,

Valamint a minden jelentékenyebb helyen lévő ügynökségek.

Fleischer és Társa Kassán,

(Bizományi-raktár: Kornstein Ignác urnál S.-a.-Ujhely.)

ajánl Csermelyvölgyi gazd. gépgyárában készült ugy minőség mint mennyiségre nézve jónak bizonyult munkaképességű

járgány tisztító-szerkezettel ellátott cséplőgépeket

zsákoló készülékkel, melyek a kicséplést életet majdnem tökéletesen tisztán állítják elő; továbbá: járgány-cséplőgépeket, álló vagy fekvő járgányokkal 1-4 lóerőig; jobbitott Baker rostákat, magtár-rosták, szelelő-rosták és

3-8

konkolyválaszlókat, stb.

Cséplőgépeinkről szóló részletes képes-árjegyzékek kívánatra bérmentesen küldetnek.

ELŐ
Egész
Félév
Negyed
Bérme
ismert
Zsírta
Egyes
A nyit
mond

Viva
meg a le
melynek
és nagy
felé beza
kaptáriba
iskolák p
az eltűnt
kadatlan
mel látha

Az e
a kivivot
kezesked
könyvek
nyitvány
itéletnek,
folytatása
volt az ite
az anyai
hónapon
a szakem
felmerülne
örömből k
ból virág
ból meg d
emberi ke
szór az er
igaztalans
tatlan (?)

Szon
ferden ér
ne legyen
s legnem
osztályrés
hálátlansá
fecere. D
valótokat
jen benne
keblü tek
vagy, m

A
gunkban.
És
habár nem
csegnem, n
közül az e
viseltetem
szerfelett
volna nyu
nyul-sziv.
Szóval gal
dalra bille
váltig . al
„galamb-s
Ne m
ot a szere
magyarázn
ezeket a f
És m
A „g
kedélyü, k
Gondolta
féltékeny
helyett eg